

Allah'ın Varlığı ve Birliği

Evrendeki mükemmel düzeni gözlemleyerek Allah'ın varlığı ve birliğiyle ilişkilendirir. · Tevhit inancının anlamını ve insan hayatındaki önemini kavrar.

HATIRLAYALIM

- Dünya'nın hareketleri sonucunda gece ile gündüz art arda gelir ve mevsimler oluşur; Dünya'nın Güneş'e uzaklığı yeryüzündeki canlıların yaşamasına uygundur.
- Her varlık yaşadığı ortama uygun özelliklerle yaratılmıştır; kışın yağan kar yer altı sularını besler, baharda bitkiler suya kavuşur, yaz sıcaklığında ekinler olgunlaşır.
- İnsan akıl sahibi olduğu için birçok varlığa göre üstün kılınmıştır (İsra suresi 70. ayet) ve yeryüzündeki davranışlarından sorumludur.
- Evrendeki düzenin bozulmadan sürmesi (Enbiya suresi 22. ayet) Allah'tan başka ilah olmadığını gösterir; İslam'ın özü olan bu birlik inancına tevhit denir.

1 EŞLEŞTİRME

İfadeleri Allah inancıyla ilgili uygun kavramlarla eşleştiriniz.

c 1. Mülk suresi 3. ayet	a) Başka ilahlar olsaydı yer ve gök düzeninin bozulacağı
e 2. İsra suresi 70. ayet	b) İnsanı diğer canlılardan ayıran ve sorumlu kılan özellik
a 3. Enbiya suresi 22. ayet	c) Rahmân'ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk bulunmaması
d 4. tevhit	d) Allah'ın bir ve tek olduğuna, eşi ve ortağı bulunmadığına inanmak
b 5. akıl	e) İnsanın yaratılanların çoğundan üstün kılınması

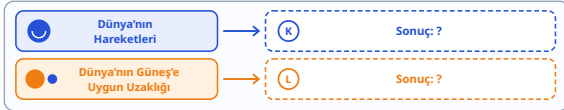
4 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Doğru olan ifadelerin yanındaki D kutusunu, yanlış olanların yanındaki Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Tohumun ağaca dönüşmesi ve arının bal yapması bu özellikleri Allah'ın verdiğini gösterir.	☒	☐
Kışın yağan kar, baharda bitkilerin ihtiyaç duyacağı suyla hiçbir bağlantı taşımaz.	☐	☒
İnsanın temiz havaya, fidanın toprak ve güneşe muhtaç olması yaşam uyumunu gösterir.	☒	☐
Tevhit inancı olmadan da İslam dininin inanç ve ibadet esasları eksiksiz yaşanabilir.	☐	☒
Güneş, Ay, dağlar ve ormanların insana fayda sağlaması muhtaç olanın insan olduğunu kanıtlar.	☒	☐

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki neden-sonuç şemasında gökteki ahengin iki örneği verilmiştir. Şemada K ve L ile gösterilen kutulara aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A** K: Yeryüzünde hayat oluşur — L: Gece ve gündüz birbirini izler
B K: Gece-gündüz ve mevsimler oluşur — L: Canlılar yaşam imkânı bulur
C K: Yer altı suları çoğalır — L: Mevsimlerin sırası değişir
D K: Gezegenler sabit kalır — L: Gündüzler sürekli uzar

3 BOŞLUK DOLDURMA

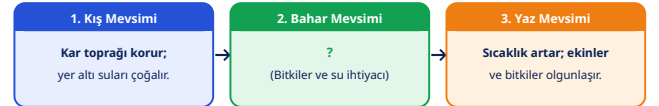
Boşlukları kutudaki uygun sözcüklerle doldurunuz.

rızık ibadet sorumluluk kar pınarlar tesadüf

- Akıl sahibi olan insandan yeryüzünde **sorumluluk** taşınması beklenir.
- Kış mevsiminde yağın **kar** toprağı korur ve suları çoğaltır.
- Fatır suresi 3. ayette gökten ve yerden **rızık** veren sorulur.
- Tevhit inancı Müslümanın **ibadet** anlayışını ve hayatını şekillendirir.
- Evrendeki düzende **pınarlar** içimizi serinletir, orman havayı temizler.

5 ÇOKTAN SEÇMELİ

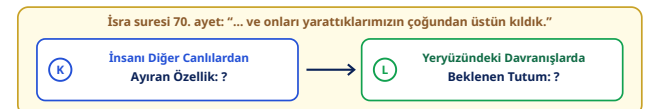
Görselde mevsimlerde gerçekleşen olayların birbiriyle bağlantısını gösteren üç halkalı şema verilmiştir. Bu şemaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A** Soru işaretli 2. halkaya ağaçların, bitkilerin ve ekinlerin baharda suya kavuşması yazılmalıdır.
B Kışın gerçekleşen bir doğa olayı, ilkbaharda yeşeren canlıların su ihtiyacını karşılamaktadır.
C Yaz mevsimindeki sıcaklık artışı, bitkilerin kurumasına yol açtığı için düzeni bozmaktadır.
D Mevsimler arasındaki bu yardımlaşma ve uyum, yaratıcı olarak Allah'ın eşsizliğini gösterir.

6 KISA CEVAP

Görselde İsra suresi 70. ayet ile insanın evrendeki yerini anlatan K ve L kutuları verilmiştir. K ve L kutularına hangi kavramlar yazılmalıdır ve aralarında nasıl bir ilişki vardır?

K akıl, L sorumluluktur; akıl sahibi insan davranışlarından sorumludur.

7 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki varlık kartlarını inceleyerek her varlığa verilen özelliği veya yaşam koşulunu ve bundan çıkarılan sonucu tabloya yazınız.

1. Kart: Tohum
Toprağa düşen çekirdek → Meyve ağacına dönüşüm

2. Kart: Bal Arısı
Çiçek özleri ve petek → Bal yapma becerisi

3. Kart: Fidan
Toprak, su ve güneş → Büyüyüp ağaca dönüşme

4. Kart: Anne Hayvan
Kuş yuvası ve yavrular → Yavrusunu koruma bilgisi

Varlık Kartı	Verilen Özellik ve Yaşam Koşulu	Ortak Sonuç
1. Kart (Tohum)	Hangi meyve ağacına dönüşeceğini bilmesi	Bu özelliği veren Allah'tır.
2. Kart (Bal arısı)	Balı nasıl yapacağını bilmesi	Canlıyı ortama uygun yaratan Allah'tır.
3. Kart (Fidan)	Toprak, su ve güneşle ağaca dönüşmesi	Canlıyı da yaşam koşulunu da yaratan Allah'tır.
4. Kart (Anne hayvan)	Yavrusunu nasıl koruyacağını bilmesi	Her varlığa koruma bilincini veren Allah'tır.

8 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görselde tevhit inancının dört temel ilkesi şemalaştırılmıştır. Soru işaretiyle bırakılan 4. kutuya aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A Yarattığı hiçbir varlığa benzemez ve hiçbir şeye muhtaç değildir.
- B Evrendeki düzeni melekler ve doğa güçleriyle ortaklaşa yönetir.
- C Yalnızca gözle görülebilen büyük gök cisimlerinin yaratıcısıdır.
- D İnsanların ibadetlerine ve sundukları nimetlere ihtiyaç duyar.

9 KISA CEVAP · DÜŞÜN

Görselde Enbiya suresi 22. ayet ile Fatır suresi 3. ayet kartları birlikte verilmiştir. Bu iki ayet, düzen ve rızık örneklerinden hareketle insanı hangi ortak inanca yönlendirmektedir?

Enbiya suresi 22. ayet
"... Allah'tan başka tanrılar bulunsaydı kesinlikle yerin göğün düzeni bozulurdu. ..."

Fatır suresi 3. ayet
"Allah'tan başka gökten ve yerden size rızık veren yaratıcı var mı? ..."

Tevhit inancına yöneltir; düzenin korunması Allah'tan başka ilah olmadığını gösterir.

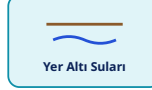
10 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Hz. Peygamber (sav) "Yaratılmış her canlının yaratıcısı yalnızca Allah'tır." buyurmuştur. Bu hadis ile canlıların hava, su, toprak ve güneşe duyduğu ihtiyaç birlikte düşünüldüğünde hangisine ulaşılır?

- A Canlıları yaratan güç ile yaşam koşullarını hazırlayan güç birbirinden farklıdır.
- B Canlılar ihtiyaç duydukları hava, su ve toprağı kendi çabalarıyla var etmiştir.
- C Hem canlıları hem de yaşama koşullarını yaratan tek kudret sahibi Allah'tır.
- D Toprak, su ve güneş yalnız bitkiler için yaratılmış olup insanla ilişkili değildir.

11 SIRALAMA

Görselde mevsimler arasındaki uyumla ekinlerin yetiştirme süreci gösterilmiştir. Olayları kıştan yaza doğru gerçekleşme sırasına göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

- 4 Yazın artan sıcaklıkla ekinlerin olgunlaşması
- 2 Eriyen karlarla yer altı su kaynaklarının çoğalması
- 3 Baharda ağaç, bitki ve ekinlerin suya kavuşması
- 1 Kışın yağan karın toprağın üzerini örtüp koruması

12 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki panoda evrendeki bazı varlıkların insana sağladığı faydalar verilmiştir. Panodaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

Güneş ve Ay
Gündüzu aydınlatır, geceleri ışık verir.

Yağmur ve Pınarlar
Bahçeleri sular, içimizi serinletir.

Dağlar ve Ormanlar
Yeryüzünü sağlamlaştırır, havayı temizler.

İnek, Arı ve Tavuk
İnsanlara süt, bal ve yumurta verir.

- A Evrendeki varlıklar insan yaşamını kolaylaştıran bir uyum içindedir.
- B İnsan; havadan suya, besinden ışığa kadar pek çok varlığa muhtaçtır.
- C Varlıkların insan ihtiyacına uygun çalışması evrendeki düzenin delilidir.
- D Bu hizmetler, Allah'ın işlerini yürütmek için varlıklara muhtaç olduğunu gösterir.

13 ŞİFRELE KİLİME

İpuçlarındaki kavramları yazınız. Numaralı harflerle İslam dininin özü olan inanç kavramını bulunuz.

Kışın yağan karın koruduğı, fidanın kök saldığı yer katmanı

T O P R A K K

Baharda su bulan, yazın sıcaklıkla olgunlaşan tarla bitkisi

E K İ N

Duyularla algılanan ya da algılanamayan yaratılmışların her biri

V A R L I K K

Gezegenler, Güneş ve Ay arasındaki kusursuz uyum ve düzen

A H E N K

Yalnızca bir ve tek olan Allah'a kulluk amacıyla yapılan davranış

İ B A D E T

Gece ile gündüzün art arda gelmesini sağlayan Dünya dönüşü, devinim

H A R E K E T

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

TEVHİT

14 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki şemada tevhit inancının Müslümanın hayatındaki üç temel alanı nasıl şekillendirdiği gösterilmiştir. Tevhit inancı olmadan İslam'dan söz etmenin neden doğru olmayacağını açıklayınız.

İslam'ın Özü: Tevhit İnancının Hayatımıza Yansımaları

1. Allah'a Bağlılık
Yalnız O'na güvenmek

2. İbadet Anlayışı
Yalnız O'na kulluk etmek

3. Yaşayış Biçimi
Emirlerine uygun yaşamak

Tevhit İslam'ın özüdür; Allah'a bağlılık, ibadet ve yaşayış ancak tevhitte anlam kazanır.